

Монгол Ардын Хувьсгалт намын
Удирдах зөвлөлийн 2020 оны 06 дугаар сарын **19**-ны
эрдийн хуралдаанаар хэлцэлж батлав.

МОНГОЛ АРДЫН ХУВЬСГАЛТ НАМЫН АЙМАГ, СУМЫН ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН ХУРЛЫН 2020 ОНЫ СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

ИРГЭДЭЭР ОВОГЛОСОН, ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨ “ЭРҮҮЛ ХОТ” ХӨТӨЛБӨР

Зорилго:

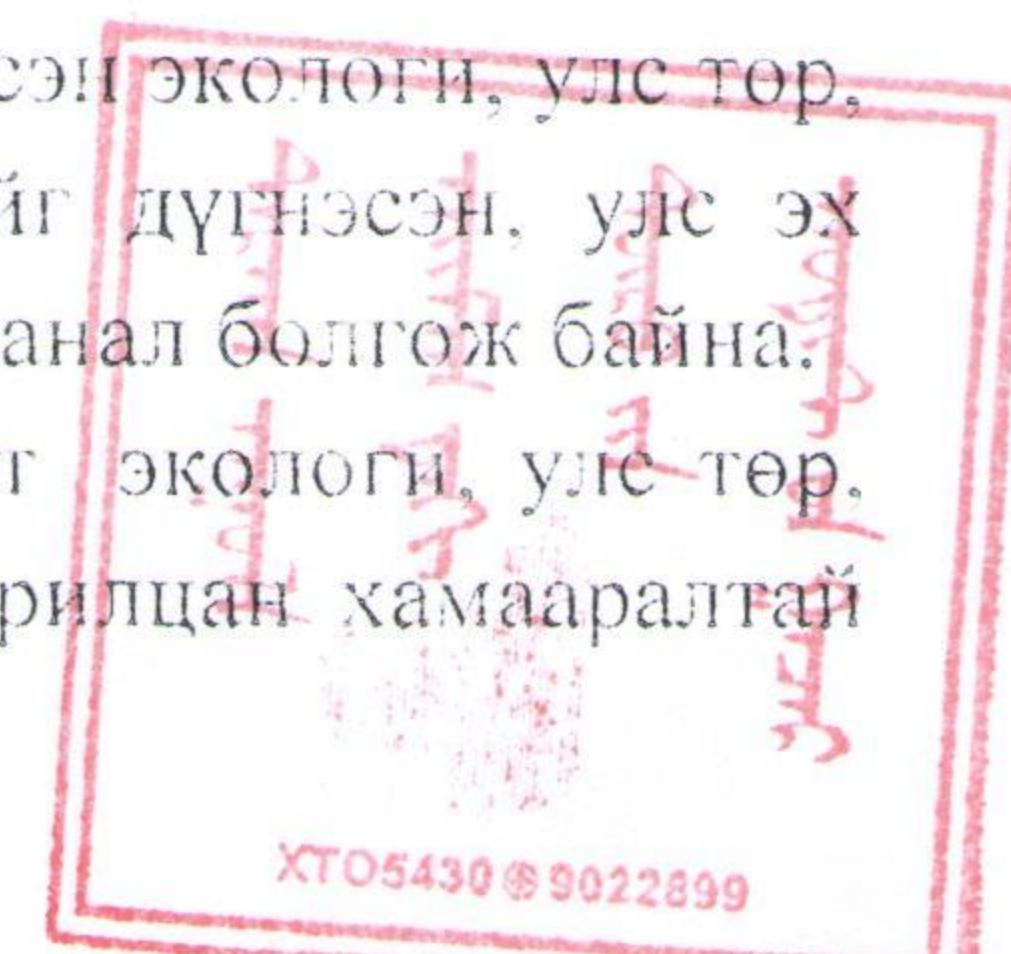
Монгол Ардын Хувьсгалт Нам нь Дархан-Уул аймагт болон орон нутгийн иргэдийнхээ ашиг сонирхлыг удирдлага болгож, арчилал, эрх чөлөөний узсл санаанд тулгуурлан экологийн чиг баримжаатай ус төр нийгэм-эдийн засгийн тогтвортой хөгжлийг бий болгон эрүүл аюулгүй хотод амьдрах боломжийг бүрдүүлэхэд оршино. Дээрх зорилтыг хэрэгжүүлэхийн тулд:

- Монгол хүн бүр эрүүл аюулгүй орчинд амьдрах эрхийг дээдэлж “Өрх бүрд орон сууц” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн жил бүр олон мянган орхийг орон сууцаар хангах
- Дархан-Уул аймгийн залуучуудад төр засгийн зардлаар дээд боловсрол олгож, нарийн мэргэжил эзэмшиүүлэх хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
- Иргэн бүрийн эрүүл мэндийн эмчилгээ, үйлчилгээний зардлыг төрийн өмчийн эмнэлгээр үйлчлүүлэхэд төр засгаас бүрэн хариуцаж иргэдээр эрүүл мэндээ хамгаалуулах эрхээ бүрэн эдлэх
- Иргэдээ ажлын байраар хангах, орлогын найдвартай эх үүсвэртэй болгох
- Иргэдийн авах цалин амьдралд нь хүрэлцэхүйц байх, хөдөлмөрийн хөлсөөрөө сайхан амьдрах боломжийг бүрдүүлэх
- Ядууралд өртсөн иргэдээ “Хүрэлцэхүйц орлого”-той болгох, ядуурлыг бур мөсөн арилгах
- Төр засгийн бүх шатны байгууллагуудыг авилгаас цэвэрлэх
- Төрийн албанад ажиллагсдыг намын харьялал үзэл бодлоор ялгаварлан халж солих болон сургалтыг зогсоож мэргэшсэн шударга чадварлаг ажилтныг бэхжүүлж тогтвортой ажиллах нөхцөл бүрдүүлэн хариуцлагыг дээшлүүлэх

Орон нутгийн төр засгийн байгууллага, албан тушаалтууд хариуцлага хүлээдэггүй өнөөгийн гаж тогтолцоог халж Монгол хүнийг хамгаалдаг иргэндээ ээлтэй нутгийн захиргааны шинэ тогтолцоонд шилжинэ.

МАХН нь эх оронч үзэлтэй мянга мянган шударга иргэдийн ирүүлсэн экологи, улс төр, соёл, эдийн засаг болон нийгмийн хөгжлийн өнөөгийн дүр төрхийг дүгнэсэн, улс эх орныхоо хөгжлийг хурдасгах өргөн хүрээтэй шийдвэртэй алхмуудыг санал болгож байна.

Хөтөлбөрийн хүрээнд МОНГОЛ СОЁЛ ИРГЭНШИЛ дэд хэсэгттэй экологи, улс төр, соёл, эдийн засаг болон нийгмийн асуудлаас бүрдсэн хоорондоо харилцан хамааралтай хүн төвтэй хөгжлийн бодлогыг бий болгоно.

НЭГ. ИРГЭН ТАНЫ АМЬДРАЛД:

Иргэн та нас, хүйс, шашин шүтлэг, намын харьялал, угсаа гарал, орчин амьдарч буй газар, нийгмийн байр сууриас үл хамааран хүн бүр эрхэм чанараа мэдрэн, аих аюулгүй, эрх чөлөөтэй “Эрүүл хотод” амьдран, сурч боловорох эрхтэй.

- Төрийн болон хувийн хэвшлийн салбарт нас, хүйс, зүс царайгаар ялгаварлан гадуурхахыг зогсоох
- 0-2 хүртэлх насын хүүхдээ асарч байгаа энэгээсээд орон нутгийн төсвөөс амьдрах хэмжээнд хүрэхүйц “Баталгаатай орлого”-ыг олгохыг бодлогоор дэмжих
- Жирэмсэн эмэгтэйчүүд 3-5 хүртэлх насын хүүхэдтэй ажилчни, ажилтныг ажиллуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийг татварын бодлогоор дэмжих
- “Монгол хүн-Оюунлаг иргэд” харилцааг төлөвшүүлэх зорилгоор хүүхэд бүр амьдралын түвшнээс үл хамааран цэнэрлэг, ЕБС, мэргэжлийн болон их дээд сургуульд суралцах тэгш боломжийг бүрдүүлэх
- 0-5 хүртэлх настай хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд зориулсан эрт дэмжклэгийн хөтөлбөр боловруулж, хэрэгжүүлэх
- Иргэн бүр дэлхийн стандартад нийцсэн орчин үеийн дэвшилтэг тоног төхөөрөмж, технологи бүхий төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаар үйлчлүүлэн эрүүл мэндийн эмчилгээ, үйлчилгээний зардлыг төр засаг бүрэн хариуцдаг тогтолцоог эхлүүлэх
- Иргэдийн эрүүл мэндийг хамгаалах, урьдчилан сэргийлэх, дэмжих зорилгоор иргэд биеийн тамирыг хүн бүрийн амьдралын эрүүл дадал нөхцөл болгох бололцоог нээхийн зэрэгцээ “ЭРҮҮЛ ЗӨВ АМЬДРАЛ”, “ЗӨВ ХҮНС” хөтөлбөр хэрэгжүүлнэ.

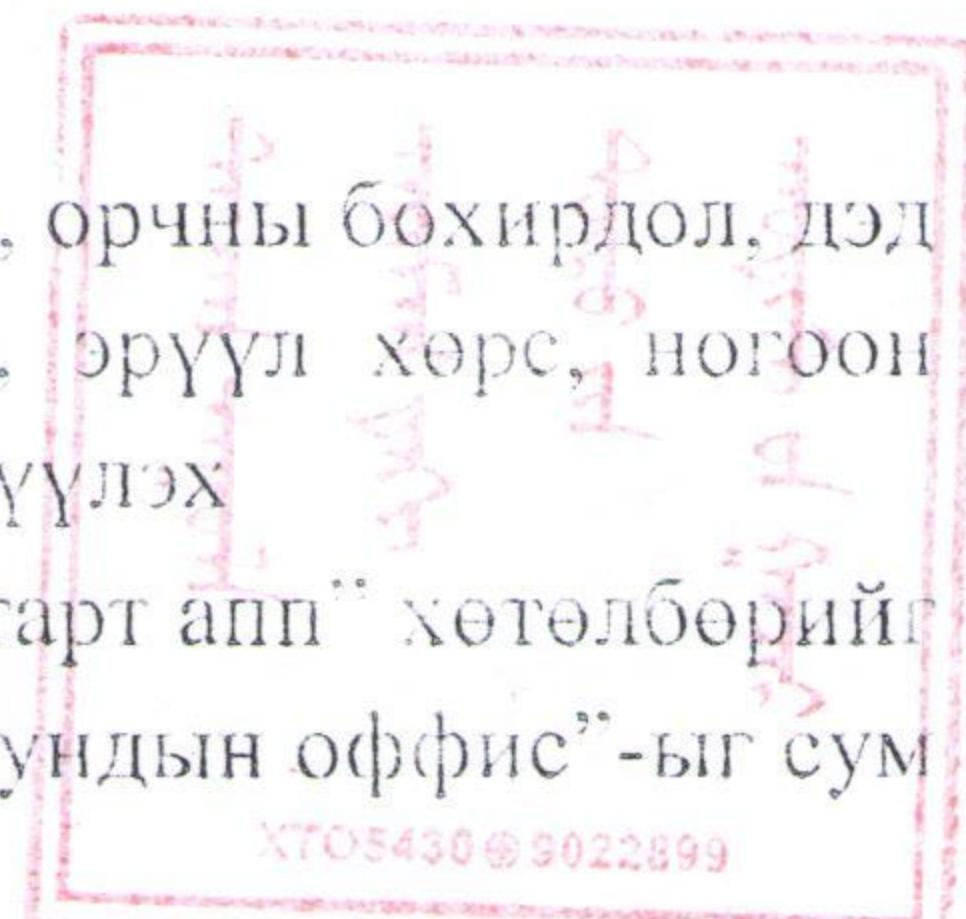
ХОЁР. ӨРХ, ГЭР БУЛИЙН АМЬДРАЛД:

Монгол Улсын тулгуур баялаг нь “Монгол өрх” мөн тул Дархан-Уул аймгийн төвүүдэд амьдарч буй өрх гэр, залуу гэр бүл, иргэдийг тохилог орон сууцанд амьдрах бодлогыг боловсруулан, өрх бүрийг орон сууцаар хангах зорилт тавьж ажиллана. Үүнд:

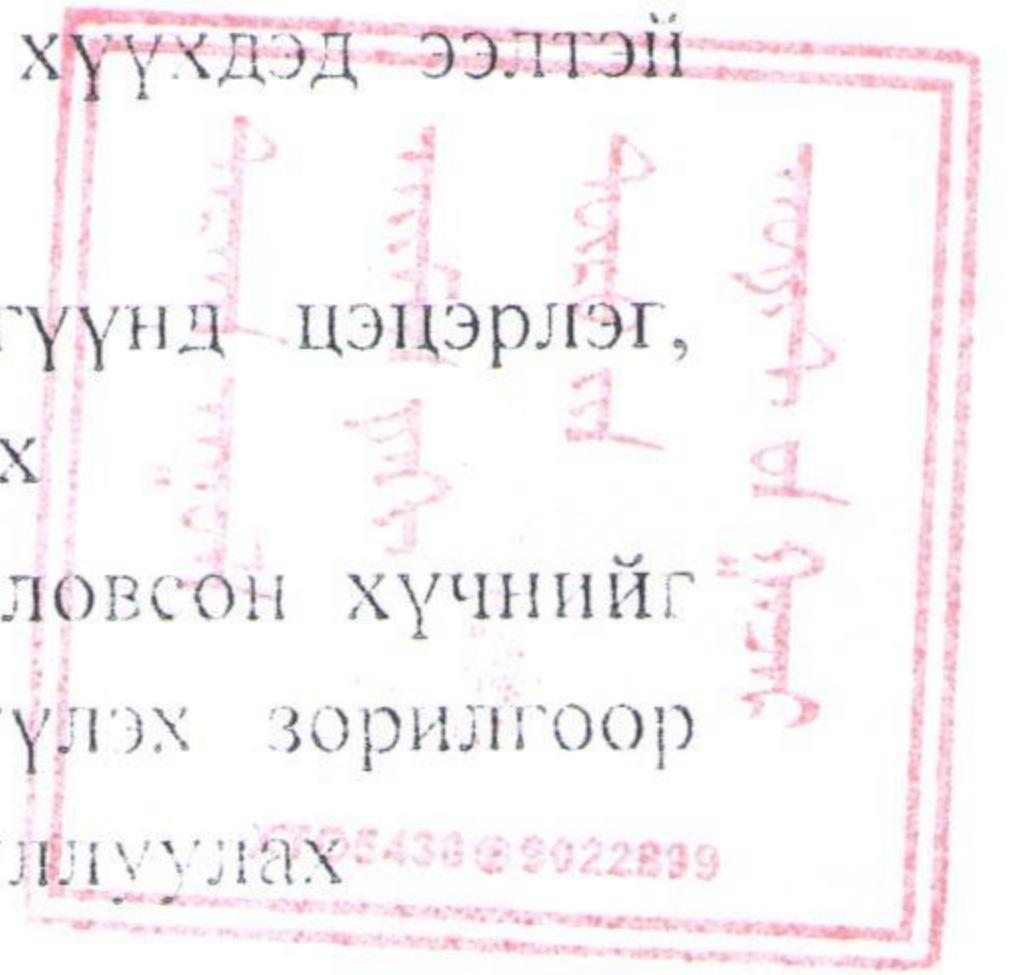
- Аймгийн төв, сумдад хувийн орон сууц барих бодлогыг дэмжин ажиллах
- Бичил болон өрхийн бизнесийг дэмжих талаар аймаг, сумын төвүүдэд зөвлөх үйлчилгээг үзүүлэх төвүүд байгуулах, нас насын онцлогт харгалзсан тусгай хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэн иргэдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих
- Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээг дэмжих санхүү, зээлийн төвүүдийг дэмжих зэрэг зорилтот бичил банк, санхүүгийн байгууллага байгуулж, хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр зээл олгосноор айл өрх, аж ахуйн нэгжийн орлого, бизнесийн боломжийг нэмэгдүүлж, ажлын байрыг шинээр бий болгоно.

ГУРАВ. АЙМАГ, СУМЫН ХҮРЭЭНД:

- Дархан-Уул аймгийн агаарын болон хөрсний бохирдол, орчны бохирдол, дэд бүтцийн асуудлыг цогцоор шийдвэрлэн цэвэр агаар, эрүүл хөрс, ногдоон байгууламж бүхий экологийн тэнцвэртэй орчныг бүрдүүлэх
- Залуучуудад зориулсан гарааны бизнесийг дэмжих “Старт апп” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, бизнес эрхлэгч залуучуудад зориулсан “Дундын оффис”-ыг сум бүрд байгуулах

- Эмэгтэйчүүдийн эрхэлж буй бизнесийг дэмжих зорилго бүхий санхүүгийн байгууллага байгуулж ажиллах
- Аймгийн төвд жил бүр 200 хуртолх гарааны бизнесийг дэмжих хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эцгээс эхчүүдэд зориулсан уян хатан ажиллах ажлын байр олноор бий болгох хөтөлбөр хэрэгжүүлэх
- Ахмадуудыг төр засгийн байгууллагад сайн дурын зөвлөхөөр авч ажиллуулж, ахмад мэргэжилтийн зохих урамшуулалтайгаар ажиллуулсан ААН-үүдийг татварын тогтолцоогоор урамшуулах
- Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдүүдэд зориулсан сувилал, сэргээн засах төвийг байгуулах ажлыг эхлүүлэх
- Аймаг, сумдад амьдарч буй иргэдийн эрүүл аюулгүй байх нөхцөлийг хангасан амьдралын таатай орчин бүрдүүлсэн эко хот, аймаг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх
- Орон нутагт амьдрах таатай эрүүл цэвэр, ногоон технологи бүхий орчинг иргэдийн оролцоотойгоор бүрдүүлэх
- Аймаг, сумын төвүүдэд төр хувийн хөвшлийн оролцоотой хүүхэд, залуучуудын хөгжих орчин нөхцөлийг бүрдүүлсэн цэngэлдэх хүрээлэн, клубууд, урагс соёлын газрууд, судалгаа шинжилгээ, танин мэдэхүйн үйл ажиллагаа явуулах эрхийг аж ахуйн ногжүүдэд чөлөөтэй олгох ажлыг зохион байгуулах
- Аймаг, сумын төвүүдэд хөдөө аж ахуй, малын гаралтай нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг дэмжиж хөгжүүлэх
- Хүнсний аюулгүй байдлыг ханган, малын гаралтай эцсийн бүтээгдэхүүнийг экспортлон малчдын орлогыг төрөлжүүлэн нэмэгдүүлэх зорилгоор малыг эрүүлжүүлэх аяныг өрнүүлэх
- Зах зээлийн мэдрэмжтэй, хөрвөх чадвар сайтай, зохистой сүргийн, малжуулах зээлийг төр-арилжааны банкны хамтын ажиллагаанд түшиглэн хэрэгжүүлж, зээлийн дарамтаас малчдыг чөлөөлөх боломжийг бүрдүүлэх
- Сумдад “Цагаан алт” болох ноосыг боловсруулах, жижиг дунд үйлдвэрийг дэмжин ажиллах
- Алслагдсан сумдын малын бэлчээрийг худаг усаар хангахад дэмжлэг үзүүлэх
- Нутгийн удирдлагын чадамжийг дээшлүүлэх, иргэдэд хууль эрх зүй, удирдлагын туслалцаа үзүүлэх, боловсон хүчний асуудал, бүс нутгийн МСҮТ боловсон хүчний сургалт дадлагажилтын шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх
- Хүүхдийн сургууль, цэцэрлэгийн хүрэлцээг нэмэгдүүлэн хүүхэдэд эцэлэй ногоон орчин бүрдүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэх
- “Эрүүл зөв амьдрал”, “Зөв хүнс” хөтөлбөрийг нэн тэргүүнд цэцэрлэг, сургууль, олон нийтийн үйлчилгээний газруудад хэрэгжүүлэх
- Багш нарыг орон сууцжуулах, аймаг, сумдад багшлах боловсон хүчнийг дэмжих, сургалтад хамруулах үйл ажиллагааг санхүүжүүлэх зорилгоор аймаг, сумын засаг даргын дэргэд “Багш” сан байгуулж ажилшуулж

- Нийтийн үйлчилгээ болон зорчих тээврийн орчин нөхцөлийг хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулж тэдэнд ээлтэй, хүртээмжтэй, саалгүй байх олон улсын стандартад нийцсэн хуулийг санаачилж хуульчилах
- Сумдын иргэдийн мэдээлэл, харилцаа холбоог сайжруулах
- Төсвийн байгууллагын удирдлага санхүүжилтийн тухай хуулинд өөрчлөлт оруулан, орон нутгийн төсөв, санхүүгийн эрх мэдлийг нэмэгдүүлэх
- Аймаг, сумын засаг даргыг иргэд шууд сонгодог тогтолцоог бий болгох
- Буруу хувьчлалаар хаалга барьсан үйлдвэрүүдийг үйл ажиллагаанд оруулах, сэргээх арга хэмжээ авах

Үүнд:

- Хувьчилж авсан эзэдтэй хариуцлага тооцох, харилцан хамтран ажиллаж төрөөс дэмжлэг үзүүлэх замаар сэргээх
- Урьдны хамтран ажилласан, харилцан гусалж хамтарч байгуулсан найрсаг харилцаатай орнуудтай харилцаагаа сэргээж хамтран ажиллах

МОНГОЛ АРДЫН ХУВЬСГАЛТ НАМ

